

F-110-9

142 B t.

BUEEZ

SANTEZ GENOVEFA A VRABANT

Var eun lon orinal

Me o suppli compagneuz,
Da glevel cana eur vue,
Da Genovefa e zao gret,
Melezour an itronezet.

A Vrabant a oa guinidic,
A lignez nobl a pinvidic,
Christenez mad e voa ive,
Guir servijerez da Zoue.

Pa voa en he bugaleach,
Hi a gare an hermitaj.
En eur horn a jardin e zad.
Ne met eno n'em gav e fad.

He mam oüs e c'honsiderie
Eun de a c'houlennas outi ;
Penos va merc'hic hermites ?
Ha ne deuet-hu quel d'ar pales.

Va mam, e cornic o jardin
Me a meus eur boquet divin ;
M'em meus eno eur melezour
An outro Sant Yan Badezour,

Allas, ma merc'hic, emezi,
C'houi n'en noc'h quel evit souffri
Ebars en desert e zeus poan
Ne andurfec'h quel a gredan.

Kaeroc'h eguet foundelisen
E voa ar plac'h ma a dra certain.
Quen a deuet da vit e foltret
Da gass dan poblanc da velet.

Eur palatin, Sifroi, hanvet
He renomme e deus clevet,
Hag a zisquennas en Brabant
Gant eur ekipack excelant.

Ractal vel ma oa erruel
En ty e zad e n'em rentet
En em bresantas er pales,
Saludi ar Prins hag ar Brinses

Goude beza saludet,
E menad n'eus goulnennet
M'en dije ar brinces yaouanq,
Q'ien eguet monet da Vrabant.

He zad dont da gonsideri
E voa avantajus ar parti
A roas carg d'e mam neuze
Da c'hout a gi a zimeje.

Ma merc'h, prest en em preparet
Eru zo eur Prins d'ho quelet ;
Eur palatin a road huel
Quander gossed ar Impalaer,

Me ne meus nemert sectec vloas,
Ha dre ze hou re yaouanq c'hoas
Ne n'hon c'hoas nemet eur buguel
Da vont da suit an Impalaer.

Evel an eol pe ar c'hrystal,
Ec'h antreas ebrs er zal.
Ar palatin zo estonet
O c'onsideri e guenet,

Gant honor a perseveranc
Ec'h eus deza ar reveranc,
He furnez hac e modesti
A voe meurbet d'he fantasi.

Mes pa voe parlatet dezi
Var ar sujet da dimezi
E chanchas a liou e bisach,
Ar palatin e remerquas

Ne ouffe den consideri
Peguement a velancoli
A gonserve ar Prins
Gant oun caout refus diouti.

Eur mis anter e padet
Solenniteo an eured,
A sonnerien, ar hal, au danç.
Visitou bemde gant noblanc.

Sifroi, c'houi oc'h eus eureujet.
A gaëran demeure ar merc'h et.
Evit monet ganec'h d'ho ty,
Diuallit ne defe annue.

Birviquen annui ne devo
Evit queit a ma vezi beo
Ne quel evit cavet annui
E c'houlennan da zont d'am zy.

Sifroi o vezo preparet
Da vont da Treves gant e bried.
A voe gant e recevet
Gant cals a joa hag a respect

Daou vlavez anter e zint bet
Hep bea gant netra tourmantet,
Bras e voa ar fidelite
A voa entre an daou bried-se.

Q'ien a deus Abderam,
Eun adversour bras da roue,
Da brometti a dra certain,
Massacri an oll gristeuien,

Biscoas distruj a zoudardet.
Evit eur vech na ve goelet
A dal Sodom a Betsabe
Betec Tour e bad e arme.

Tri ugent mil a zoudardet.
Aa daouzec mil a zragonnet,
A voa gant Martel dirac Tour
Ha c'hoas e c'houlennas zicour.

Skriffa e eure d'ann noblanc
An Allemagn, a Spagn, a Franc
Dont da assistan Charles Martel,
A voa general er brezel,

Sifroi, unan a re vrassan,
A voarche ive da gentan
Hoc e voa dean discrifet
Monet gant ann Allemagnet.

Siffroi, al lizer pa welas
Genovefa a gonfias
E dieguez, e oll vadou
De gonfidant hauvet Golo.

Neuze pa oe prest e arme,
E bartias en hano Doue
Hac e oa gant Martel recevet
Gant cals a joa hag a respect.

A drugare ann Eternel
A deu a victoir gant Martel
Abderam zo bet lazet
En Tour hag e oll zoudardet.

Pa oe achu ar gombat-ma
Da velet e Genovefa
En deus digaset Siffroi
E zijenti hanvet Lanfroi.

Itron, setu aman kelou,
Lizeriou digant an autrou ;
Er paquet e zeus eur present.
A dal eur som bras a arc'hant.

Lavaret a ra d'an itron
Ez ann autrou da Avignon
Ha da Narbon, evit kemer
Roue bras a Sarasinet.

Evel ma levas quement se
E scrifas buan dez Siffroi.
Eur lizer goel trist da Siffroi.

C'hui Siffroi, a zo en arme,
En danger bras ouz ho pue ;
Mes ho Genovefa a zo,
En quen bras danger gant Golo

Penevert ne meus quet a c'hoant.
Prononci comzo insolant
Me lavarfe ar proportionno
A glev an itron gant Golo.

Golo voa eun intendant
A voa bemde communamant
En compagneuz an itron
En despet d'he opinion.

Tol evez papillon bian,
Hac na vez losquet gant an tan
An tan eus an impurete
A zo nez calon nos a de.

Na sonjes en devotion
Hag'en modest an itron
Ne laques da speret
Da garout nep a skaro ket.

Pa vel er vad ar mechant
N'el quet deces ra Brinces-man

Ar soupçon en deveus sonjet
Laquet e calon e fried.

Ama eo guelet an impi
O commanç c'hoari a dragedi
Ember e velfet chriftenien,
E oll dreitourach pe a a ben.

Eur c'heguiner a voa
A bet a voa o servich
A voa karet gant an itron
Abalamour m'oa den guirion.

Rei a eure an intendant
D'ar c'heguiner commandamant
Mont d'he c'hamb pa vije cousquet
Hac e laquat o c'hemeret

Kaer a doa an drou innoçant-se
Quemer an douar hac an év
Da zonet eno da destou
Euz an dreitourouzou Golo

Allas ! Allas ous ar gibet
Mervel paour kez e vero red
Ni a rai pinijen hon daou
Euz an dreitourouzou Golo

Quemeret voe ar c'heguiner
Hac en laquet prisonnier
Genovefa a vo laquet
Ebez en eur c'hamb alc'hueset

Eho e combatte
Abalamour da chasiete,
Scrifas Golo lizero
Ha cass messenger d'ann autrou

A lavaret a voa decevet
Gant ar c'heguiner he bried.
Scrifa a eure an autrou
Da laquat Drogañ d'ar maro

Laquat Genovefa ive
Er prison quen ma eruje.
Pa ve hep pomb mis en prison
Neuze vouilloudas an itron

Hep sicour, na golou, na tan
Hi a chanjas e mab bian.
Incontinant ma oe ganet,
E gristenie e deveus gret

Gant aoun na vage diganti,
Hac en he hanter BENONI
Sevel a re Golo ar vrud
Communamant ronez an dud,

Penos Siffroi a v beuzet,
O sonjal caved e fried
Cassa a eure ar vagueres
Da c'honlen digant ar Brinces

Ma carje dont d'he eureuji,
E roje liberte dezi,
Ar Zantes a voe queleppet
Gant ar Rouanez deus ar bed :

Ebars er gambr pa entreas
Eur façad dezan a roas,
Ennes eo tol all lealdet !
A poa da Siffroi prometet ,

Ma vijes fidel, emezi,
Pa voas laket da vestr en ty,
Te a vije recompanset
Pa vije eru va fried.

Eruout a ra lizerou
E tistro d'ar guer an autrou
Pa gleo Golo a teus ar c'hont
E za da Strasbourg d'he rencontr.

Mont a ra da dy ar sorcerez
Hac a voa c'hoar d'ar vagueres
Hac rei dezi aour hac arc'hant,
Kement a ma vije contant.

Me m'eus eur melezour ardañt
Eme ar sorcerez mechant,
Hac a rei Pa Siffroi guelet
Ar pezh n'em deo c'hoarvæt

Pa oe zur demeus he affer
E yas jaüs ebars en kaer
Ma voa gant a c'hont recevet
Gant cals a joa hag a respect.

Neuze e tennas a gostez
Da c'houloutan ar wirionnez,
Yar ar sujet eus e bried.
A rent e galon contristet.

Golo a lavarez dean
Ne douetit quet emezan
Demeus e infidelite,
A zo prejudis d ho pue.

Ouspenn e me an den mechant
Me anave eur vreg vaillant
A sisquezo en ho presans
Quement so gret en hoc'h absans,

Siffroi, neuze, ous e glevel,
A so contentet e speret
Evel darn deus ar gristenien
O tont d'a gredin sorcerien,

Momet a rejont assemblez,
O daou da dy ar sorcerez,
En eun tout sindan an douar,
Elec'h na voa nag eol na loar.

A sorceres a allu mas
Diou c'houloupen gaer a goar glas

Leiz eur bezel demeus a zour,
Laquet dindan eur mezelour,

A ra dezan teir guech guelet,
Ar c'hegoiner gant e bried.
Neuze ec'h ordren da Golo
Da vont d'he laquat d'ar maro ;

Hi hac he mab Benoni.
Ro dei ar maro a guiri.
Golo sur demeus e affer.
A zistroaz joas d'ar guër

A lavaras d'he vaguerz,
Grét ar vec'h ma eus ar Brinces.
Roet e setañ gant e fried.
Evit ma vezo distrujet :

Hi hac e mabic Benoni
A varvo sur em fantazi
Eur plac'h yaouanq a voa en ty,
Eur verc'h dezi ho servichi

Touchet euz a gompasion
A ias da gavet an itron
Allas ! emezi, ma mestres,
Gred a vech ma euz ho puez !

Deut a setañ gant Golo
Evit ho laquat d'ar maro
Lavarit dia ma mignonez
Petra vo gret d'am buguel quez ?

Allas ! ma mestres emesi
Mervel haf gascouls a c'hui
Va mignonez har an c'heret
Grit eur plijadur em requet :

Digaset d'iu liou a paper.
Evit ma scrivin eur liser,
Evit ma scrivin eur billet
Da laret adieu d'am bried !

Pa vezo Golo o coaunia
Choui ello monet da vita,
Hac en defe em c'habinet ;
Eur c'houlb beinnag a vo cavet.

Adieu, emezi ma pried,
Me ia d'ar maro en ho requet :
Biscoas nemeus gret résistans
Da souffri d'och obéissans.

Rei a eure an intendant
Da zaou vével commandant
En eur c'hoat donet d'ho laza,
Ha zigas ho zeod deza :

Sevel a eure quen an de,
Ha cass gantan an d'ar d'ar-ze,
Pa vont erruet er prison,
E voe divisquet an ltron,

E rojont dezi var ezro
Eur goz ventillic d'ha Golo,
Pa voant erru ebars ar plas
Unan a den eur gontel noas

Evit laza e Benoni,
Voa etre e divrec'h ganti.
Ne doa lavaret gant e bried ;
Neuze e gommansañ preseg

E zá d'an daoulin e
D'o suplia en bano Doue,
He laza quent he buguel
Ne renqe quet diou vec'h mervel

An daou servicher gant truez
A lezas gante o brez
Ha goude ho zrugreçat
Ec'h antreas dont en eur c'hoat.

En eur rivier pa d'amenas,
Diamant Siffroi e dallas
Da redec gant eun tour roulant.
Pa oa caus demeus e zourmant.

Evit emesi n'am po quet
En beb leçon poan o velet
A merq se eus hon union
Epad on separation

An diou noz quenta a zeo bet
Dindan eur d'evet ho cousquet
Hep souffri na poan nag'ennui
Nemet damant d'e benoni.

Eun truez e voe e
Pa en em gavas d'ho
Allas ! emezi ma buguel
Er vech ma e renquin mervel !

Guerc'hez Mari petra a rin !
Ne zeus mui a lez em peultrin
Ne deu gantan nemet ar goal !
Ne gav mui eur str' a lez mad.

O va Doue oil buissant !
Ho peb soign eus ar innosant !
Roit dezan ar man da sebri,
Vel ma roit d'ar mabrin.

Neuze e tisquen ar verc'hez
Er c'hoad, da gavetar Zantez,
Da zigas dezi eun heizeiz
A voe d'ho buguel vaguerz,

Quemeret o mabic christen.
Ha deut da guicher ar feunteun ;
Cetu aze dec'h eur heizeiz
A voe d'ho buguel vaguerz.

Ar bleizi, ar loener, sechant ;
A voe dese obeissant ;

Bemde e teuent d'he enori,
Ha da renta bizit dezi.

Er c'hoad e voa eur porc'hel guez
A deve d'he guelet bemdez
Da durnial an douar dezi
Da gavet queler da zebi.

Pa voa an daou vla tremenet
Eun Æt a zo bet d'e guelet,
Hac a ro dei eur groas arc'hant
Hac'eur crucifix olifant.

Courach va merc'h na squizit qet
Eun de a io vit delivret :
Preparet eo a gurunen
A ielo eun devez var ho penn,

Pa oa ar pemp bloa tremenet.
Da wela eo en em laquat ;
Var e daoulin dirag ar groas
Evelen outi a gomzaz :

Penos, emezi, ma Doue !
Hac er c'his ma e chomin me !
A na ne quet awa'ac'h pemp bloas,
Da veza bet ar pouanuiou bras !

M'am be tanet ho illiso,
Ha ranverset ho auterieu.
Em bijen ho c'oler apeset
Gant an daëlo a meus scuilet

Petra ma Doue, a meus gret
Da veza quen abar'annet ?
D'ha d'hoas e
An usach am boa da besec :

Mæs muian tra a gresq ma foan
E c'heo ma buguelic bian,
Ar crucifi dre miracl bras,
Evelen outi a gomzas ;

A me, ma merc'h petra meus gret
Da veza ouz eur groaz staguet ?
Guir eo ho mab a gresq ho poan
Va hini n'en de quet biau

Guelet ma Mam, Yan, Madelen.
Rannet ho c'halon em c'hichen.
Cetu ar santez consolet
Gant ar voez ar Zalver ar bed ;

Ne c'houlen mui nemet poanuiou,
Hac ar c'bruela tourmanchou,
Pa voa eun devez an Atrou
O sellet eus e paperou,

Ec'h erruas gant ar billet
E devoa scrivet e bried.
Ne ouffe den considerin
E c'hlac'har e velancoli.

Tost e ve d'he c'halon raana
Pa lennas an tam paper-mà,
Siffroi na neus mui a a repos ;
Na ell ceusquet na de na nos,

Gant eur voes a lavar deza ;
Te zo eun den a c'hruella ;
Te teus lzet ta vab ena,
Ha Drogan, ha Genovefa.

En em laqat a ra express
Da vont d'ar chassé eun devez
Na ma rencontraz eun heizeiz
En rentras en coad ar gontez

Er c'havern eo en em dec'hed.
A dreis quein a Zintez cuzet ;
Siffroi a voa estonet bras
Form eur feumeulen pa velas,

Pa velas form eur feumeulen,
Hac eun heizeiz en e c'hichen
Eur voes a lavaras deza :
Siffroi Genovefa e homman,

Perac oc'h aze en guis-ze,
Er form-ze gant a loenet goë ?
Me zo eur vreg a Vrabant,
A zo seiz vloa zo en tourmant

A zeiz vla on repret.
Gant aoun raoc'her ma fried.
Greg a Vrabant an lavaret,
O c'hanoc'h ha se ano a ret ?

Genovefa a vab anvet
Eur palatin vol ha fried.
Cri vijer 'r c'halon na welje,
Tost a c'havern heb a vije,

Guelet ar Prince hac ar Brinces
A semplet o daou assambles,
Ha pa vont o daou dissemplet,
Ar Prios gouler eus e bried

Pelec'h eman a c'hrouadur
En deus eun taer quen dinatur ?
Siffroi, beo dre ar bras Doue,
Cetu e vaguer a azes .

Incontinant pa zistroas,
En e c'hichen en eur c'havas,
Hac eun dornad queler ganta
Da rei d'he vamm evit leina.

Ordren a ra d'he vevellou
Mont d'ar guer da vit habijou,
Hac eur c'haros equipet mad.
Evit donet prest d'ho c'herc'hat.

Brevet ho devez assambles
Eur bloa gant cals a zantelez,
Genovefa a zecedas.
Ar Prince hag e vab a chomas.

Ma ejont o daou assambles
Da dremet a rest ho buez
Da plas ma oa Genovefa,
D'ober pinijen a vrassa.

Genovefa, ni o suppli
Da gavet sonj ac'hanomp-ni ;
Troit divarnomp an teir goalenn,
Brezel, querez, hag ar vocen.

AN AEL HAG AR BUGEL

Eun de, eur rosen sauvach
En dour en em zelle ;
Ebars er fonç e imach
Souplamant a grene ;
Var bord an dour eur buguel
A jomme sebeset
O velet an ev huel
Dre ar voas skeudennet,

« O me gar a vue !
Eme ar buguel coant
« An douar am gaf ive
« D'ho fest réjouissant
« Peger douç e en draouyen,
« Avel fresq ar mintiu !
« Peger flour e ar spoën
« Fleurisset é an hym » .

Neuse ar rosen sauvach
D am avéi en repos,
A gonte e langach,
E fijadurio nos.

Gant joas bras a receive
Beb mintin ar disen,
Rayon an heol a greiz-de,
D an abardae disen,

« Pa velana an c'hueder,
Eme an innocet,
« O nijal e bas en er,
« Var zu an O'ant,
« Ne garfen queit eveltan
« Passeal kenester,
« He douç é ar vue-man,
« Vit beza trefener.

Eun deillen se h' o kuez
Deus eur blaer anter glas,
A lakas proot a rida
An dour a clever ar voas
Ar rosen a lavar ar voas
En enni e un
« Ne garfen
« Distaga kenester

« Paour keziduren eme an sel
« Prest da vont d'an avou,
« Ar buez-mañ zo hevel,
« Euz ar mor a zepou
Assambles gant a rosen,
E keme ar buguel ;
En eur zepou e hoabren
E kap ar zepou huel :
« Evurus ar duren tener
« Tenna dre gante,
« Eus a tinda an domder
« Afog anter an de,
« Ar zeven a deu buan,
« Da vankat ar vae,
« Evurus ar buguel bian,
« Zo galvet gant Doue.

P. DERRIEN.

(Proprieté)